

Sagen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 97 stemmer.

Formanden: Der vil nu blive givet statsministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 99) findes i tidenden sp. 2816, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 687).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 144) findes i tidenden sp. 4031, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 687).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen gående ud på en ny affattelse af lovforslaget.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes tekst, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Jørgen Peder Hansen: Da mit partis ordfører vedrørende de foreliggende to lovforslag, hr. Niels Matthiasen, er forhindret i at være til stede, skal jeg fremkomme med nogle bemærkninger.

Af betænkningen fremgår det for det første, at de to lovforslag under udvalgets arbejde er foreslået sammenarbejdet til ét lovforslag, for det andet at det ene i hoved-

sagen drejede sig om statslån til udviklingslandene, det andet om statsgaranti for danske virksomheders investeringer, for det tredje at udvalget accepterede — mit parti gjorde det endda meget gerne — udenrigsministerens forslag om, at der skal kunne ydes statslån til indkøb af fødevarer i Danmark, når en udbredt hungersnød i et land truer med at tilintetgøre bestræbelserne for gennem teknisk bistand at fremme den økonomiske udvikling; den aktuelle anledning var som bekendt Indiens ønske om at låne 30 mill. kr. til indkøb af mælkepulver. For det fjerde fremgår det, at der inden for en ramme af 200 mill. kr. skal kunne ydes statsgaranti for den politisk begrundede risiko, som danske firmaer løber, når de investerer i virksomheder i et udviklingsland. Mit parti har kunnet tiltræde, at tanken om, at beløbsrammen skulle kunne udvides med finansudvalgets tilslutning, opgives, således at det kun kan ske ved lovgivning. For det femte er vi endelig med glæde gået med til en forøgelse af udviklingsbistanden med 15 mill. kr. Det er vor opfattelse, at det samlede beløb endnu er alt for ringe.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale det af udenrigsministeren stillede ændringsforslag, som har opnået tilslutning fra hele udvalget.

Per Federspiel: Mit parti lægger vægt på, at denne lovgivning om teknisk bistand til u-landene gennemføres i størst mulig enighed. Hermed skal ikke være sagt, at vi er tilfreds med samtlige bestemmelser i de to lovforslag. Jeg tror, det bliver nødvendigt inden for et kortere åremål at tage hele denne lovgivning op til revision, og der er navnlig ét punkt, hvor vi har haft visse betænkeligheder, der jo også har været drøftet i udvalget; det drejer sig om, hvorvidt denne garantiordning for private investeringer rettelig bør administreres under udenrigsministeriets u-landskontor, eller om den i virkeligheden ikke hører hjemme under handelsministeriet i forbindelse med eksportkreditordningen, som den jo har stærke lighedspunkter med. Vi har ikke villet stille ændringsforslag på dette punkt. Vi mener, det er rigtigt, at man nu afventer, hvilke erfaringer der gøres, men jeg er personlig ikke i tvivl om, at det vil være

[Per Federspiel.]

rigtigt at samle alle disse forskellige garantiordninger, altså såvel eksportkreditgarantierne som investeringsgarantierne, under det samme velprøvede organ, som vi jo har i eksportkreditrådet.

Knud Thomsen: Vi har fra det konservative folkepartis side ikke meget at sige ved denne anden behandling af de to lovforslag, der jo nu af tekniske grunde foreslås sammenarbejdet i et enkelt lovforslag. Vi kan tiltræde principperne i dem, og lovforslagene er jo af passende kort og for så vidt lakonisk karakter, således at der ikke er grund til at kommentere dem i detaljer.

Jeg gør opmærksom på, at eksportkreditrådet årlig udgiver en beretning, af hvilken man bl. a. kan se, hvorledes det regnskabsmæssigt stiller sig med de indgående præmier, det eventuelle overskud, og hvorledes den fond, der efterhånden byggedes op på basis af dollarpræmieringspengene, forøges gennem denne indtægt. Jeg går ud fra, at en lignende ordning vil blive etableret under det garantiinstitut, der nu agtes etableret, idet det jo er tanken, at der skal betales en risikopræmie, som skal indgå i en garantifond, som i dette tilfælde jo sådan set må starte fra nul.

Når jeg beder om, at det må blive ordnet således, at man kan følge denne udvikling, skyldes det naturligvis, at man på et givet tidspunkt må begynde overvejelser med hensyn til præmiens størrelse kontra størrelsen af den fond, der er bygget op. Jeg går ud fra, at det må findes i den beretning, som styrelsen ifølge de øvrige lovbestemmelser årligt skal afgive til rådet, og det ville jeg gerne om udenrigsministeren kunne bekræfte.

Else-Merete Ross: Som det fremgår af betænkningen, kan mit parti tilslutte sig lovforslagene.

Ved første behandling sagde jeg, at jeg havde foretrukket, at hjælpen til Indien blev givet i form af en særlig bevilling som tekstanmærkning til finansloven. Da hjælpen til Indien hastede, var det mest praktisk at yde hjælpen ved at bruge af de midler, som i forvejen efter loven står til udenrigsministerens rådighed, og lade det ske ved at udvide § 7 med et nyt formål,

hvertil rådighedsbeløbet kan anvendes. Jeg bøjer mig for det praktiske i denne løsning, men er stadig af den formening, at det, når denne lov tages op til revision, ville være ønskeligt at give den en anden udformning og måske også et andet navn, så den angav en ramme for hele u-landsarbejdet og blev mere tjenlig som en elastisk støtte til u-landene efter skiftende behov.

Jeg vil benytte lejligheden til at sige, at jeg med beklagelse har set, at befolkningen ifølge en gallupundersøgelse skulle være mindre indstillet nu end i 1960 på, at Danmark nåede op på at yde 1 pct. af nationalproduktet eller blot betydelig større midler end for tiden på u-landsarbejdet. Hvis denne gallupundersøgelse havde koncentreret sig om at undersøge indstillingen hos unge her i landet, tror jeg bestemt, den var nået til et andet resultat. Så vidt jeg ved, har ungdomsorganisationer af alle partifarver udtalt sig til fordel for en større dansk hjælp og indsats. Nu er det ikke, fordi jeg tror, man skal tillægge gallupundersøgelser alt for stor betydning, men på den anden side påvirker de jo i mange tilfælde opinionen her i landet, selv om de resultater, de kommer til, ikke er rigtige. Når man nu på trods af al oplysning i TV, radio, aviser, tidsskrifter og på utallige oplysende møder landet over får et resultat som det, der foreligger efter gallupundersøgelsen, kan man jo enten tvivle på, at undersøgelsen virkelig har været repræsentativ, at spørgsmålene har været formuleret på en måde, så de virkelig er blevet forstået, eller man kan tage resultatet for gode varer og så spørge sig selv, hvad man skal gøre fremover. Hvad skal vi gøre for at vinde forståelse for, at hjælpen til u-landene er et af de alvorligste, men også vanskeligste spørgsmål, vi står over for? Gives der ikke nok oplysninger fra u-landsstyrelsens side? Jeg så et blad påstå, at styrelsen omgav sine projekter med for stor hemmelighedsfuldhed, som om det var militære projekter, og at større åbenhed om projekterne ville fremme forståelsen i befolkningen. Nu er jeg måske ikke den bedste til at bedømme, hvorvidt disse projekter holdes lidt for hemmelighedsfulde, da jeg selv som medlem af u-landsrådet får oplysninger om nye u-landsprojekter. Jeg er overbevist om, at

[Else-Merete Ross.]

ministeren betragter vort u-landsarbejde som lige så betydningsfuldt som mit parti, og jeg vil derfor opfordre ministeren til at overveje, hvad man kan gøre for at forståelsen af u-landsarbejdets betydning til at vokse.

Jeg har tidligere foreslået ministeren at afholde en konference om disse problemer, som vel nok på grund af meget forskelligartede indlæg og uenighed i pressen om u-landsarbejdets form kan have gjort folk forvirrede og muligvis skeptiske. Så kan man spørge, hvem denne konference skulle afholdes for. Sidste gang sagde jeg, at jeg mente, det kunne være praktisk for folketingets medlemmer, men det var ministeren ikke særligt indstillet på. Man kunne måske så sige, at det kunne være praktisk at afholde en sådan konference for journalister, for man har af og til på fornemmelsen, at journalister er mere interesseret i at oplyse om nitterne blandt u-landsprojekterne og måske mindre optaget af at oplyse om alle de mange steder, hvor tingene lykkes, så jeg vil gerne endnu en gang spørge ministeren, om han ikke kunne finde midler til at få folk til at forstå noget mere, specielt af alle de forskelligartede indstillinger, der har været til formen for u-landsarbejdet. Da ministeren jo er så dynamisk og har så mange gode ideer, håber jeg, at også dette vil lykkes for ham, således at vi kan nå frem til endnu større forståelse for disse problemer.

Poul Dam: Ved første behandling af det senest fremsatte af de to lovforslag, der her er til anden behandling, udtrykte jeg nogen bekymring over visse af de momenter, der kunne være ved garantien til danske investeringer i udviklingslandene, specielt med henblik på, om der ved disse investeringers udformning og praksis kunne blive skabt en ekstra politisk risiko. Jeg har siden forstået på ministeren — jeg vil gerne have bekræftet, om jeg har forstået det rigtigt — at man vil have disse særlige problemer for øje ved afslutning af den enkelte garanti-aftale, og at man også siden vil følge, hvorledes disse investeringer forløber. Eventuelt kunne man i hvert fald de steder, hvor vi har danske repræsentationer, have et vist tilsyn under fredelige former, ikke noget

kontrolapparat, hvad jeg meget vel forstår ministeren nødig vil være med til, men et vist tilsyn, således at man kan have en vis kontakt med, at disse investeringer tjener det formål, vi har med hele vor lovgivning om teknisk samarbejde med udviklingslandene, og ikke udelukkende tjener privatøkonomiske interesser.

Hvis jeg har forstået dette nogenlunde rigtigt, vil vi gerne være med til at støtte det stillede ændringsforslag, hvorved de to lovforslag bliver slået sammen, og den endelige vedtagelse af lovforslaget ved tredje behandling.

Udvalget har jo — som det fremgår af betænkningen — drøftet nogle spørgsmål, der ligger en lille smule uden for selve de fremsatte lovforslag, bl. a. spørgsmålet om en forhøjelse af bevillingsrammen ud over de i finanslovforslaget for 1966-67 opførte beløb, og man har været enig om at anbefale en sådan forhøjelse. For min del vil jeg sige, at vi gerne havde set en endnu større forhøjelse, men vi er i hvert fald glade for dette.

Der har også været drøftet personaleproblemer, og udvalget er nået dertil, at spørgsmålet om udvidelse af administrationspersonalet på sædvanlig måde bør forelægges lønningrådet. Jeg håber ikke, at sagens forelæggelse for lønningrådet vil få lige så katastrofale følger som visse andre sagers forelæggelse for rådet, og jeg håber, at lønningrådet vil forstå, at der her er tale om en overordentlig vigtig sag, en personalemangel, som meget let kan være farlig for hele dette administrationsområde, og at der bør gives en betydelig støtte til administrationens udvidelse.

Fru Else-Merete Ross nævnte — og det er jo naturligt — den gallupundersøgelse, der synes at have vist, at der inden for alle større partier er et flertal imod den indstilling, som vi jo officielt går ind for, nemlig at vi skal stræbe henimod at yde 1 pct. af nationalindtægten til u-landene på den ene eller den anden måde.

Jeg er enig i, at det er et meget beklageligt resultat. Desværre tror jeg ikke, man skal benytte lejligheden til at skælde gallup ud. Jeg tror, at resultatet er korrekt; jeg tror, at forståelsen for hjælpen til u-landene er alt for ringe i den danske befolkning, og jeg har desværre ikke den trøst, som

[Poul Dam.]

fru Else-Merete Ross synes at have, at det nok skal være bedre blandt de unge. Jeg tvivler ikke om, at organisationslederne kan sige mange smukke ord, men jeg tror, at de unge i almindelighed er nøjagtig lige så ligeglade som befolkningen i øvrigt.

Man har kritiseret det oplysningsarbejde, der er udført, og jeg tror egentlig, at denne kritik er uberettiget; der gøres meget godt oplysningsarbejde, men de væsentlige medier, pressen, radio og TV, bliver måske meget ofte hæmmet. For radioens og TVs vedkommende hæmmes det jo af, at en række problemer ikke kan berøres, uden at der fra en vis side i radiatorådet bliver rettet beskyldninger for venstreorientering mod de pågældende udsendelses tilrettelæggere, og for pressens vedkommende er der åbenbart ikke særlig stor interesse blandt læserne.

Når fru Else-Merete Ross mente, at journalister var mere interesseret i nitterne, skal det jo nok være rigtigt. Jeg tror ikke, at den beretning, der kom forleden fra statsrevisorerne om hele dette udgiftsområde, er blevet citeret i pressen på anden måde, end at der blev gjort opmærksom på 2 nitter i hele det store program, man havde gennemført i 1964-65. Det er alvorligt, for det kan give befolkningen et forkert billede af, hvad det egentlig er, der foregår, og jeg forstår derfor meget vel, at man fra u-landsstyrelsens side og også fra anden side er noget hemmelighedsfuld over for de uheld, der sker og nødvendigvis må ske inden for hele dette store arbejde. Vi, der på den ene eller anden måde har noget at gøre med dette, ved, hvor uhyre vanskeligt det er, og hvor let det er at komme til at træde forkert. Desværre er det sådan, at det er meget svært at forklare, det er meget svært at gøre rede for, hvorfor disse ting er vanskelige, hvor mange problemer man står over for, når man skal tilrettelægge et sådant u-landsarbejde, og derfor fristes man til at tie stille eller holde sig til den mere rosende omtale.

U-landsproblemerne er store, og det er svært at løse dem; vort hjælpearbejde er også svært, det må det gerne være, og det gør ikke noget, at der gøres nogle fejl af og til. Det er værre, hvis man af frygt for at gøre fejl begrænser støtten og slet ikke gør noget i det hele taget.

Rimstad: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til det ændringsforslag, der er stillet af udenrigsministeren og tiltrådt af udvalget vedrørende den lovgivning, der her er på tale. Ændringen drejer sig først og fremmest om at samle indholdet af de foreliggende 2 lovforslag, bistandsydelse og investeringsgarantierne, til ét forslag.

Vi har med tilfredshed bemærket, at bestemmelsen om, at investeringsgarantibeløbet kunne forhøjes med finansudvalgets tilslutning, er udgået. Begrundelsen for dette ønske omtalte jeg ved forslaget første behandling, og jeg skal gentage, at vi anser det for særdeles vigtigt, at folketinget følger denne lovgivning så nært, at det forbeholder sig retten til selv at bestemme, om bistandsbeløbet skal øges, og i hvilket tempo det skal ske.

Jeg vil gerne knytte en enkelt bemærkning til det spørgsmål, hr. Per Federspiel rejste om det rigtige i at placere administrationen af u-landshjælpen i udenrigsministeriet, om den måske hellere burde placeres i handelsministeriet, hvor man kender til problemerne med eksportgarantier. Jeg har selv været inde på overvejelser i den retning, hvad der i og for sig er ganske naturligt, når man beskæftiger sig med eksportkreditlovgivningen, og jeg er kommet til det resultat, at det vigtigste i denne forbindelse antagelig er den baggrund, på hvilken hjælpen ydes, og det må vistnok være helt klart, at udenrigsministeriets folk ved betydelig mere om denne baggrund end handelsministeriets, der jo sådan set kender eksportkreditteknikken udmærket, men som vel næppe har det udsyn og det overblik over den baggrund, som loven om teknisk bistand til udviklingslandene jo arbejder på og skal arbejde på.

Vi kan i vort parti tilslutte os lovforslaget, og vi agter at stemme for det ved tredje behandling.

Diderichsen: Da jeg ikke kunne være til stede ved første behandling af lovforslaget om ændring i loven om teknisk samarbejde med udviklingslandene, skal jeg her gøre et par bemærkninger.

Vi deler i liberalt centrum de ved første behandling fra forskellig side fremsatte betænkeligheder angående det nye nr. 3 i den foreslåede affattelse af lovens § 7;

[Diderichsen.]

stk. 1, angående tilfælde, hvor ekstraordinær knaphed på fødevarer gør sig gældende. Vi mener, at denne særlige form for hjælp måske ligger lige på grænsen af, hvad loven i grunden — eller i hvert fald denne paragraf og statslånene — i det hele taget sigter til. Heri ligger dog ikke nogen underkendelse af formålets berettigelse, på ingen måde. Vi mener, at man måske kunne finde andre og mere utraditionelle veje til at gennemføre effektive og hurtige hjælpeaktioner i akutte nødsituationer i et udviklingsland, en tankegang, som jo også fru Else-Merete Ross har været inde på.

Det er klart, at vore tanker i denne tid går med særlig bekymring, men også med særlig varme til Indien, hvor stor og hurtig hjælp er et presserende krav. Vi kan trods betænkelighederne naturligvis kun glæde os over, at denne lidt krogede vej kan føre til hjælp for Indiens sultende millioner i den aktuelle situation, og for øvrigt må også vi for vor part sige som omkvæd på alle disse diskussioner, at der jo endnu er langt igen, inden Danmarks indsats er kommet så vidt, som den burde være.

Liberalt centrum vil altså stemme for lovforslagets vedtagelse i den foreslåede ændrede skikkelse.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): Jeg vil gerne takke udvalget for dets arbejde og for det resultat, der er kommet ud af arbejdet, som vi fra udenrigsministeriets side kun kan udtrykke vor fulde tilfredshed med.

Hr. Per Federspiel henviste til sine betænkeligheder, som de fandt udtryk ved første behandling, om det rigtige i, at administrationen af investeringskreditordningen henlægges til udenrigsministeriet. Jeg kan dele de synspunkter, som hr. Rimstad gjorde gældende herom, og jeg kan sige, at den praktiske tilrettelægning af administrationen i udenrigsministeriet vil ske i snævert samarbejde med eksportkreditrådet, sådan at vi kan nyde godt af den ekspertise, der findes dér.

Jeg kan være enig i den betragtning, hr. Per Federspiel gjorde gældende, at vi utvivlsomt inden for et kortere åremål må tage hele denne lovgivning op til — jeg er ikke sikker på, det bliver revision, men i hvert fald til overvejelse. Jeg tvivler ikke

om, at vi på forskellige områder i de kommende år vil indvinde erfaringer, som kan gøre det nødvendigt at foretage ændringer både i loven og i administrationen af den, og det vil vi da også være helt og fuldt opmærksom på i udenrigsministeriet.

Til hr. Knud Thomsen kan jeg sige, at jeg har opfattet det således, at den samme form for regnskabsmæssig oversigt, som anvendes for eksportkreditrådets vedkommende, må anvendes for investeringskreditternes vedkommende, og jeg vil finde det naturligt, at det sker igennem styrelsens beretning, da administrationen jo i melleminstansen sorterer under styrelsen.

Til fru Else-Merete Ross vil jeg sige, at vi jo i udvalget drøftede det lidt uheldige i betegnelsen „teknisk“ samarbejde. Jeg vil gerne gentage, hvad jeg også sagde ved den lejlighed: alle gode forslag om en anden betegnelse vil vi i udenrigsministeriet overveje med den allerstørste velvilje, fordi vi erkender, at udtrykket „teknisk“, sådan som det normalt forstås på dansk, har et meget snævrere omfang end det tilsvarende engelske ord, der betyder noget mere end rent teknisk, sådan som man opfatter ordet på dansk. Men som sagt: alle gode forslag vil vi gerne overveje.

Jeg vil gerne sige om det spørgsmål, fru Else-Merete Ross berørte, og som hr. Poul Dam også var inde på, om større åbenhed omkring projekterne fra u-landsadministrationens side, at jeg ikke ved, om der fra u-landsadministrationen foretages særlige begrænsninger i åbenheden. Det er klart, at i visse tilfælde, hvor man står over for en forhandling med et andet land, må der vises en vis tilbageholdenhed med hensyn til de oplysninger, man er i stand til at give, fordi det vedrører et andet lands interesser. Hr. Poul Dam udtrykte forståelse for, at det kan være nødvendigt at være tilbageholdende i visse tilfælde med oplysninger, og motiverede det med, at det kunne skyldes, at man var interesseret i ikke at oplyse, når der foregik uheldige ting eller forekom uheld inden for u-landsarbejdet. Jeg ved ikke, om der er en sådan tilbageholdenhed; vi ser i hvert fald af og til i pressen eksempler fremdraget, og dem må vi naturligvis forsøge på at forklare. Jeg er imidlertid helt enig med hr. Poul Dam i, at man må forstå, at vi her står over for et

[Udenrigsministeren.]

forholdsvis nyt administrationsområde med en opgave, som er uhyre kompliceret, og jeg vil gerne gentage: vi kører i Danmark med en mindre administrativ stab i forhold til omfanget af vort u-landsarbejde end noget andet land, og det gør naturligvis ikke opgaven lettere, når man har en så begrænset administrativ stab til sin rådighed. Der er i hvert fald ikke noget bevidst ønske fra udenrigsministeriets side om at dække over forseelser eller noget tilsvarende; uheld er jo menneskelige, og de må vel kunne blive forstået på den menneskelige baggrund.

Fru Else-Merete Ross var ligeledes inde på spørgsmålet om, hvordan man kan forøge interessen for u-landsarbejdet, og det samme spørgsmål beskæftigede hr. Poul Dam sig med. Herom vil jeg sige, at det naturligvis også har bekymret mig at se, at der tilsyneladende efter gallupundersøgelsen skulle være en mindre tilbøjelighed hos den danske befolkning til at acceptere den målsætning, som det høje ting har accepteret for vort u-landsarbejde. Jeg lider imidlertid ikke af nogen tyrkeretro på gallup; jeg synes, gallup skylder at give os oplysning om det grundlag, hvorpå materialet er indsamlet, hvor omfangsrigt det er, og har en forpligtelse til at give os beregningsgrundlaget for de statistiske beregninger, de foretager af det indsamlede materiale, før vi kan have den fulde tillid til dette institut. Jeg tillægger det altså ikke en så absolut betydning, om resultatet af en gallupundersøgelse fremtræder på den ene eller den anden måde. Men naturligvis er det ubehageligt at se et sådant tal, og jeg vil derfor gerne medvirke til alt, hvad vi kan gøre for at forøge ikke blot kendskabet, men også forståelsen for u-landenes problemer og ganske særligt forståelsen for, at det ikke blot er vor humanistiske forpligtelse, men at det også er i dette lands egoistiske interesse, at vi medvirker i et aktivt u-landsarbejde.

Jeg vil gerne være med til at afholde en konference. Nu ved jeg ikke, om det skal

være en konference af journalister; så skulle det vel helst være en konference af de journalister, som har skrevet skeptisk eller negativt om u-landsarbejdet, og det kunne måske have et fornuftigt formål, men jeg er bange for, at nogle så ville sige, at vi lavede propagandakonferencer for at dølge kritikken. Hvis vi laver en konference, som vi har overvejet det, af specialister, som særlig beskæftiger sig med disse problemer, vil det næppe i første omgang influere på populariteten af u-landsarbejdet; men det vil kunne have den praktiske betydning, at det måske kunne formindske uheldene, formindske de fejltagelser, der uundgåeligt har måttet være i u-landsarbejdet, hvis man fik en bred drøftelse på en sådan konference af folk, der på den ene eller den anden måde har erfaringer fra arbejdet. Vi har under overvejelse at holde en sådan konference, men den virkning, der kommer heraf på den almindelige tilslutning til u-landsarbejdet, vil i hvert fald først vise sig ad åre. Skulle man gøre noget effektivt, skulle man have alle dem, der har sagt, de ikke vil være med, samlet til en konference og få forklaret dem, hvorfor de i stedet for skulle sige, at de ville være med, og det ligger nok uden for udenrigsministeriets kompetence at foretage noget sådant.

På det specielle spørgsmål, hr. Poul Dam stillede mig, vil jeg svare bekræftende; vi vil naturligvis i administrationen af investeringsgarantiordningen sikre os, at det bliver u-landssynspunktet, der bliver det afgørende for, om en investeringsgaranti gives eller ej, og vi vil dernæst lige så naturligt følge, hvorvidt dette formål stadig plejes, hvorvidt der i den henseende handles i overensstemmelse med lovens forudsætninger. Som jeg udtrykte det i udvalget, vil jeg gå ud fra, at vi får en nøje føling med de pågældende virksomheder, uden at vi af den grund griber ind i deres almindelige dispositioner, hvilket ligger helt uden for vort ønskemål, men således at vi over for det høje ting og over for offentligheden er i stand til at dokumentere, at lovens formål er

[Udenrigsministeren.]

blevet fulgt i de enkelte tilfælde af investeringsgarantier. Jeg vil gå ud fra som en helt selvfølgelig ting, at når investeringsgarantierne omfatter investeringer i lande, hvor vi har en diplomatisk repræsentation, vil man fra denne diplomatiske repræsentations side med interesse følge den pågældende virksomheds trivsel og velfærd.

Hr. Poul Dam omtalte forhøjelsen af beløbsrammen for u-landshjælpen. Jeg takker også her for tilslutningen. Det vil naturligvis betyde, at der må komme et ændringsforslag til tillægsbevillingslovforslaget, og det må gå sin normale gang igennem finansudvalget; det indebærer, at beløbet må tages af reserverne på finansloven.

Hr. Poul Dam omtalte også et andet spørgsmål, som er refereret i udvalgsbetænkningen, nemlig spørgsmålet om personaleudvidelserne. Her vil vi naturligvis bære os ad på sædvanlig manér; vi går til økonomiministeriet og derefter til lønningsrådet, hvis økonomiministeriet og udenrigsministeriet kan blive enige, med forslag om en vis, absolut nødvendig personaleudvidelse. Jeg vil gerne understrege, at skal der ske en forsvarlig administration af de øgede midler, vi får til rådighed, tror jeg ikke, vi kan undgå at foretage en allerede stærkt nødvendig personaleudvidelse. Men også her vil vi naturligvis følge den normale fremgangsmåde, og jeg tager udvalgsbetænkningens ord herom som et udtryk for, at man har forståelse for vore synspunkter.

Til hr. Diderichsen skal jeg kun sige, at det spørgsmål, hr. Diderichsen nævnte, om ydelse af statslån i en særlig fødevareknaphedssituation, fandt vi altså i den øjeblikkelige situation bedst kunne løses på denne måde. Jeg sagde også ved første behandling, at man utvivlsomt kunne sige, at det lå sådan på grænsen af, hvad der kunne kaldes u-landsbistand, men vi fandt altså, at det i den foreliggende situation var den mest hensigtsmæssige måde at gøre det på. Vi vil være villige til at overveje, om man kan finde andre fremgangsmåder til at komme lande, der i større omfang er særlig nødstedt, til hjælp; men foreløbig er vi tilfreds med, at vi har fået denne tilslut-

ning til at anvende 30 mill. kr. af statslånene til hjælp for det hungrende Indien.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene (lovforslag nr. 144).

Ændringsforslaget om en ny affattelse af lovforslaget og lovforslagets tekst i den således ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Forslag til lov om ændring i lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene (lovforslag nr. 99) er i henhold til udtalelsen i betænkningen herefter taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1. april 1965-31. marts 1966.

(Lovforslaget (nr. 170) findes i tillæg D. sp. 3969, fremsættelsen i tidenden sp. 4809).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.